ETIČKI KODEKS BOŠNJAČKE AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI - BANU

I. Opće odredbe

Područje primjene i sadržaj

Član 1.

(1) Etički kodeks Bošnjačke akademije nauka i umjetnosti u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) sadržava moralna načela i načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ravnati članovi Bošnjačke akademije nauka i umjetnosti u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Akademija).

(2) Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje nisu članovi Akademije u Sarajevu, ali sudjeluju u radu i djelovanju Akademije, ako i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati sa Akademijom.

(3) Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Akademije i njenih Odjeljenja, uzimajući u obzir načela slobode naučnog i umjetničkog stvaralaštva te čuvanja dostojanstva i ugleda Akademije.

4) Odjeljenja Akademije ovlaštena su svojim općim aktom dopuniti načela i pravila ovoga kodeksa pravilima specifičnim za pojedino Odjeljenje. Etička pravila Odjeljenja ne smiju biti u suprotnosti s Etičkim kodeksom Akademije.

Svrha Etičkog kodeksa

Član 2.

(1) Svrha Etičkog kodeksa je promicanje vrijednosti specifičnih za djelatnost Akademije u najširem smislu. Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih Odjeljenja, tijela i članova Akademije u cjelini.

(2) Radi ostvarenja cilja iz st. 1. ovoga člana, tijelo predviđeno u čl. 25. Etičkoga kodeksa daje svoja mišljenja o ostvarivanju etičkih načela i standarda na Akademiji, kako u načelnim pitanjima, tako i u pojedinim konkretnim predmetima, te poduzimaju druge radnje i obavljaju druge djelatnosti uređene Etičkim kodeksom.

(3) Postupci propisani Etičkim kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju te nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i kaznene (disciplinske) postupke uređene zakonima.

(4) Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkoga kodeksa i promicanju etičnog ponašanja na Akademiji. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

II. Temeljna načela i pravila

a. *Načela moralno opravdanoga ponašanja na Akademiji*

Načelo mirnog uživanja prava

Član 3.

(1) Akademija svakom članu mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar akademske zajednice te poštovanje prava osiguranih Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, kao i međunarodnih pravnih normi kojima se garantuje sloboda stvaralaštva.

(2) Prava članova Akademije mogu se ograničiti (izuzetno) samo (onda kada su ugrožena prava drugih članova akademske zajednice) radi ostvarenja prava drugih članova akademske zajednice i opće javnosti, u skladu s ciljevima Akademije i u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Član 4.

Svi članovi Akademije trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa osiguranim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim članovima Akademije mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo autonomije naučnog i umjetničkog rada

Član 5.

(1) Svi članovi Akademije imaju pravo autonomno djelovati na Akademiji, u granicama svoga statusa i u skladu s ciljevima Akademije.

(2) Svim članovima Akademije treba priznati pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo druge osobe. Akademija je dužna nastojati da se za ostvarenje ovoga prava osiguraju odgovarajući uvjeti.

(3) Svi članovi Akademije imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja i prihvaćanja kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkoga dobra Akademije u cjelini.

Načelo jednakosti i pravednosti

Član 6.

(1) Svaki član Akademije treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemirivanje ili iskorištavanje. Akademija je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

(2) Članovi Akademije ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da lični interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnog obavljanja obaveza.

(3) Svim članovima Akademije treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

Pravo na akademsku slobodu

Član 7.

(1) Akademija priznaje akademsku slobodu temeljnu uvjetom i obilježjem u procesu naučnog istraživanja i umjetničkog rada. Članovi Akademije u svojim istraživanjima trebaju biti vođeni idejom slobode naučnog i umjetničkog stvaralaštva te izvršavati svoje tradicionalno pravo ispitivanja i kritiziranja društvenih vrijednosti i struktura u duhu odgovornog, objektivnog i poštenoga traganja za istinom te stjecanja i distribucije znanja. Akademija treba zaštititi sve članove od svakoga pokušaja sužavanja, ograničavanja ili uskraćivanja te slobode.

(2) Akademija podupire i potiče slobodu mišljenja i izražavanja mnijenja kao temeljnu vrijednost u svim segmentima akademskog života i rada.

Načelo profesionalnosti

Član 8.

(1) Od članova Akademije očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obveze prema kolegama, članovima Kluba mladih naučnika BANU i ostalim djelatnicima na Akademiji. U svojem djelovanju članovi Akademije slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

(2) Obveza je članova Akademije poštovanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te u skladu s time stalno stručno usavršavanje unutar izabranoga profesionalnoga područja

i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosuđivanja na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.

(3) Svi članovi Akademije trebaju održavati i poticati saradnju u profesionalnim odnosima i nastojati na učinkovitoj upotrebi dostupnih resursa težeći povećanju dobrobiti nauke i umjetnosti, te smanjivanju gubitaka uvijek kad je to moguće. Od svih članova Akademije očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje u izvanakademskim djelatnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama na Akademiji, odnosno njegovim Odjeljenjima niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Akademije.

(4) Verbalna i neverbalna komunikacija članova Akademije treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom unutar Akademije.

Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka

Član 9.

(1) Od svih članova Akademije očekuje se poštovanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obaveza kao članova Akademije.

(2) Akademija ima obvezu osigurati uvjete nužne za upoznavanje članova Akademije sa svim relevantnim pravilima koja se tiču njihovih obaveza.

(3) U svim postupcima koji se odnose na ostvarenje načela i pravila iz Etičkog kodeksa ili su u vezi s njima, članovima Akademije, pravima i interesima o kojima je riječ treba osigurati mogućnost sudjelovanja u postupku, pravo da se izjasne o relevantnim navodima i iznesu svoje argumente te ravnopravan položaj u postupku u odnosu prema drugim sudionicima koji se nalaze u istom ili usporedivom položaju.

(4) U svakome slučaju u kojem postoji neslaganje pri tumačenju i primjeni načela Etičkog kodeksa, članovi Akademije obvezni su nastojati da se sporna pitanja najprije riješe unutar sredine u kojoj je do eventualne povrede došlo ili kod mjerodavnih tijela Akademije, u skladu s odgovarajućim odredbama. Obraćanje tijelima izvan Akademije treba se ograničiti na slučajeve u kojima je to primjereno i nužno.

(5) Nadležna tijela Akademije dužna su pravodobno djelovati radi prevencije i suzbijanja povreda Etičkog kodeksa. U tu svrhu ona trebaju pokretati postupke i poduzimati druge radnje u granicama svoje nadležnosti te istražiti sve prijave u kojima se iznosi sumnja u etičnost ponašanja članova Akademije.

b.) Neprihvatljiva ponašanja

Diskriminacija

Član 10.

(1) U skladu s načelima iz čl. 3. do 9. Etičkog kodeksa, nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnom stilu, imovinskom stanju, porijeklu, porodičnom i bračnom statusu, trudnoći, porodičnim obavezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

(2) Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Uznemirivanje

Član 11.

(1) Zabranjena je svaka vrsta uznemirivanja između članova Akademije.

(2) Uznemirivanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojem je cilj ili koje stvarno znači povredu osobnog dostojanstva, koje ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu njezina života. Uznemirivanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

(3) Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i odnosi spolne i druge intimne naravi između članova Akademije koji počivaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti te nisu sami po sebi kršenje Etičkog kodeksa. Treba, međutim, izbjegavati situacije u kojima takvi odnosi između članova Akademije mogu dovesti do kršenja pravila Etičkog kodeksa o objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, posebno u odnosima između članova Akademije koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća i/ili odlučivanje o statusu, napredovanju, pogodnostima i nagradama.

(4) Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemirivanje koje je počinio član Akademije. Na osobu koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Predrasude

Član 12.

(1) Svi članovi Akademije trebaju biti objektivni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u akademskim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

(2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega člana Akademije ne smije počivati na kriterijima koji nisu neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze.

III. Etička pravila u naučnom i umjetničkom radu

Profesionalne dužnosti članova Akademije

Član 13.

Sve osobe koje su u statusu člana Akademije i djeluju na Akademiji imaju sljedeće dužnosti:

a. nastojati na postizanju i prenošenju visokog nivoa vlastitih naučnih i umjetničkih spoznaja iz svoje oblasti;

b. osigurati tačnost, preciznost, reprezentativnost sadržaja naučnih i umjetničkih spoznaja i primjerenu poziciju oblasti unutar Akademije;

c. obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje iz bilo kojeg razloga mogu biti smatrane posebno osjetljivim;

d. pridonositi intelektualnom razvoju unutar oblasti te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;

e. poštovati dignitet svojih kolega/ica i u saradnji s njima raditi u interesu Akademije;

f. poštovati ciljeve, strategije i standarde Akademije u interesu općeg dobra;

Izmišljanje rezultata

Član 14.

(1) U naučnom i istraživačkom radu nije prihvatljivo izmišljanje (fabrikacija) rezultata.

(2) Smatra se da je izmišljanje svako namjerno predstavljanje, širenje i objavljivanje navodnih rezultata naučnog i istraživačkog rada unatoč znanja o tome da naučni rad i istraživanje na koje se poziva u stvarnosti nije bilo provedeno.

Krivotvorenje

Član 15.

(1) U naučnom i istraživačkom radu neprihvatljivo je svako krivotvorenje (falsifikacija).

(2) Krivotvorenje uključuje svako djelovanje kojim se suprotno načelima naučnog poštenja manipulira objektom, opremom ili procesom istraživanja sa svrhom da se namjerno podese ili tendenciozno protumače rezultati naučnog istraživanja.

Plagiranje

Član 16.

(1) Svaki oblik plagiranja radova i ideja smatra se povredom Etičkoga kodeksa.

(2) Svi članovi Akademije koji sudjeluju u naučnoistraživačkom i umjetničkom radu moraju garantovati za izvornost objavljenih naučnih radova i realizaciju umjetničkih djela, autorstvo koje im se pripisuje te tačnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o porijeklu ideja i navoda kojima su se u radu koristili.

(3) Očekuje se od članova Akademije da navedu kao autore sve i samo one sudionike u procesu nastajanja naučnog rada koji su intelektualno pridonijeli radu.

(4) Potrebno je štititi pravo na intelektualno vlasništvo nad rezultatima istraživanja i prikupljenim podacima svih članova Akademije.

(5) Prilikom izbora ili reizbora u viši akademski red, kandidati trebaju predati izjavu o izvornosti kojom će potvrditi da je svaki njihov rad i dostignuće na koji se pozivaju izvorni rezultat njihova rada te da taj rad ne sadržava druge izvore do onih navedenih u radu.

Izmišljanje i prepravljanje preporuka

Član 17.

Izmišljanje i prepravljanje preporuka i pogrešno predstavljanje akademskih postignuća nije dopušteno i ozbiljno je kršenje načela etičnog ponašanja.

Primanje darova i drugih dobara

Član 18.

(1) Članovi Akademije ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji svjesna pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.

(2) Obveza je članova Akademije otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Sukob interesa

Član 19.

(1) Svi članovi Akademije trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer, porodični odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.).

(2) Treba nastojati na neovisnosti svih izvanakademskih djelatnosti (koje uključuju financijske ili drugačije interese) kako one ne bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama članova Akademije ili utjecale na integritet i objektivnost članova Akademije.

(3) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Transparentnost i povjerljivost

Član 20.

(1) Akademija podupire i promiče transparentnost u propisima i djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila i uredbe kojima se definiraju prava i obveze članova Akademije trebaju biti precizne, jasne i dostupne.

(2) Svi članovi Akademije trebaju uvažavati tu vrijednost transparentnosti i dostupnosti kriterija i postupaka evaluacije ispunjavanja obveza.

(3) Svi članovi Akademije koji na temelju svojeg položaja na Akademiji raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štititi tajnost takvih podataka. Podacima sa statusom povjerljivosti smatraju se podaci tajnost kojih proističe iz potrebe zaštite prava članova Akademije i koji su zakonom, općim aktima Akademije ili odlukom nadležnog tijela donesenom na temelju tih propisa proglašeni povjerljivima. Ne dopušta se otkrivanje povjerljivih podataka drugim članovima Akademije kao ni bilo kojoj drugoj strani osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenog obavljanja posla na Akademiji ili ako postoji zakonska i profesionalna obveza da se takve informacije objave.

Pravo i dužnost kontinuiranog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja

Član 21.

(1) Svi članovi Akademije imaju pravo i dužnost neprekidno se usavršavati i ustrajati na unapređivanju kvaliteta i nivoa vlastitog znanja i stručnosti unutar izabranog područja.

(2) Članovi Akademije planiraju, provode i izvještavaju o svojim naučnim istraživanjima i umjetničkim djelovanjima u skladu s prihvaćenim standardima naučne i umjetničke kompetentnosti.

Javno nastupanje

Član 22.

(1) Akademija je svjesna svoje društvene odgovornosti i podupire pravo članova Akademije na javno nastupanje i slobodu izražavanja što uključuje nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, izražavanje svojih stajališta u novinama, knjigama i časopisima, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit zajednice.

(2) Članovi Akademije koji su ovlašteni javno nastupati te nastupaju u ime Akademije moraju jasno istaknuti da izlažu stajališta Akademije. U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima članovi Akademije predstavljaju Akademiju očekuje se postupanje u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

Odgovornost prema Akademiji

Članak 23.

(1) Profesionalne djelatnosti članova Akademije trebaju što je više moguće pridonositi ostvarenju zadataka Akademije.

(2) Članovi Akademije trebaju se brinuti o dobru i interesima Akademije u duhu akademske slobode - ispitivanja, argumentirane rasprave, kritike, tolerancije te odgovornog i poštenog traganja za optimalnim rješenjima. U tom smislu ne odobrava se:

a. namjerno ometanje djelatnosti koje Akademija provodi ili podupire radi ostvarenja zadataka definiranih kroz slobodnu i argumentiranu raspravu;

b. bilo koja vrsta djelovanja (lobiranje, zloporaba pozicije autoriteta i sl.) kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije pojedinaca i skupina na štetu objektivnih profesionalnih kriterija;

c. nesavjestan odnos spram imovine Akademije te onemogućivanje ili otežavanje ostalim članovima da se koriste tom imovinom;

d. upotreba postojeće imovine na Akademiji ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvanakademske svrhe bez posebnog odobrenja;

e. poticanje drugih članova Akademije u nepoštovanju važećih pravila, cilj kojih je ostvarenje općeprihvaćenih zadataka Akademije;

f. namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenog stajališta Akademije radi stjecanja osobne koristi;

g. korištenje imenom ili logotipom Akademije za privatne djelatnosti kako bi se neopravdano stvorio dojam akademskog autoriteta.

IV. Tijela koja prate ostvarenje Etičkog kodeksa

Opća dužnost praćenja i provedbe Etičkog kodeksa

Član 24.

(1) Sva tijela Akademije i njenih Odjeljenja dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda na Akademiji i provedbu Etičkog kodeksa.

Tijelo za tumačenje i provođenje Etičkog kodeksa

Član 25.

(1) Radi ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda, na Akademiji osniva se radno tijelo etičkog vijeća/sud časti (u daljnjem tekstu: etičko vijeće). Etičko vijeće donosi mišljenje i prijedlog o izricanju mjera za eventualnu povredu Etičkog kodeksa o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa

Etičko vijeće Akademije

Član 26.

(1) Etičko vijeće imenuje predsjednik Akademije, na rok od četiri godine.

(2) Etičko vijeće Akademije ima onoliko članova koliko ima Odjeljenja. Rukovodioci Odjeljenja su članovi etičkog vijeća.

(3) Etičko vijeće ima predsjednika kojeg predsjednik Akademije imenuje između članova vijeća iz reda rukovodioca Odjeljenja, a potpredsjednika biraju članovi etičkog vijeća između sebe.

(4) Etičko vijeće može donijeti Poslovnik etičkog vijeća i njime urediti pojedina pravila o radu i djelovanju etičkog vijeća koja nisu uređena Etičkim kodeksom. Dopunska pravila o svom radu i djelovanju može u okviru ovog kodeksa i poslovnika donijeti i samo etičko vijeće.

V. Postupak pred etičkim vijećem Akademije

Zahtjev za davanjem mišljenja i prijedloga

Član 27.

(1) Postupak pred etičkim vijećem pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja i prijedloga o usklađenosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

(2) Zahtjev za davanjem mišljenja i prijedloga podnosi predsjednik Akademije, po vlastitoj inicijativi ili na prijedlog Odjeljenja. Zahtjev se podnosi predsjedniku nadležnog etičkog vijeća.

(3) Ako se zahtjev za davanjem mišljenja i prijedloga odnosi na mišljenje o usklađenosti djelovanja ili ponašanja predsjednika, potpredsjednika i generalnog sekretara Akademije s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, inicijator/podnositelj se može obratiti Skupštini Akademije koja će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred etičkim vijećem.

(4) Ako u povodu inicijative Odjeljenja ili članova Akademije ovlaštena osoba ne podnese zahtjev etičkom vijeću u roku od 30 dana, inicijator se može obratiti Skupštini Akademije, koja je u tom slučaju ovlaštena, ako to smatra potrebnim, sama pokrenuti odgovarajući postupak kod nadležnog etičkog vijeća.

(5) Zahtjev za davanjem mišljenja i prijedloga mora biti određen, i mora tačno i precizno opisati:

a. naziv vijeća, ime, prezime i adresu optuženog, vrijeme, mjesto i način povrede Etičkog kodeksa, ime i prezime, adresu i potpis podnositelja. Nepotpisani prijedlog ne uzima se u razmatranje.

b. konkretne okolnosti (činjenice kojima podnositelj potkrepljuje svoje navode) slučaja i djelovanje odnosno ponašanje za usklađenost zbog kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje i prijedlog.

(6) Uz zahtjev se mogu podnijeti relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje i prijedlog.

Postupanje etičkog vijeća Akademije

Član 28.

(1) U povodu zahtjeva iz čl. 27. predsjednik etičkog vijeća saziva sastanak vijeća u roku 30 dana od prijema zahtjeva.

(2) Vijeće može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obaviještenja. Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba. Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog člana Akademije, tom se članu mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i iznese svoje argumente.

(3) Vijeće može zatražiti od Predsjedništva Akademije da u sastancima i radu vijeća sudjeluje generalni sekretar Akademije kao savjetnik za etička pitanja (u daljnjem tekstu: savjetnik za etička pitanja). Savjetnik za etička pitanja obavještava članove vijeća o praksi i stajalištima Etičkog vijeća, a može dati i druge relevantne obavijesti. U radu vijeća savjetnik sudjeluje bez prava glasa.

(4) U ime vijeća razjašnjenja iz st. 2. te sudjelovanje savjetnika za etička pitanja iz st. 3. može zatražiti predsjednik vijeća, bez potrebe da prethodno o tome sazove sastanak vijeća.

(5) Na sastanku vijeća članovi vijeća raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka, zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja i prijedloga o izricanju sljedećih mjera za eventualnu povredu Etičkog kodeksa:

a. javnu opomenu;

b. javnu osudu sa objavljivanjem na sjednici Predsjedništva Akademije;

c. prijedlog za isključenje člana, koji se dostavlja Skupštini Akademije.

(6) Etičko vijeće svoje mišljenje i prijedlog daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Vijeće ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, vijeće će tu okolnost navesti u svome mišljenju i prijedlogu te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.

(7) Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o usklađenosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, etičko vijeće dužno je svoje mišljenje

dati o usklađenosti s tim odredbama, no ovlašteno je mišljenje proširiti i na usklađenost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Mišljenje i prijedlog

Član 29.

(1) Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka etičko vijeće donosi svoje mišljenje i prijedlog, te iste podnosi podnositelju zahtjeva i nadležnim organima Akademije.

(2) Pri donošenju mišljenja i prijedloga, nastoji se postići konsenzus svih članova vijeća. Ako to nije moguće, mišljenje i prijedlog se donose na temelju stajališta većine članova vijeća.

(3) Mišljenje i prijedlog se donose u pisanom obliku, u roku 60 dana od dana primanja zahtjeva. Ako je vijeće bilo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primanja, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 90 dana od primanja zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima na Akademiji nema aktivnosti.

(4) Mišljenje i prijedlog vijeća mora sadržavati sljedeće podatke:

a. opis zahtjeva i pitanja o kojima je vijeće raspravljalo;

b. navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva vijeće uzelo u obzir;

c. stajalište vijeća o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne;

d. razloge za mišljenje i prijedlog vijeća;

e. podatak o tome jesu li mišljenje i prijedlog doneseni jednoglasno ili ne.

(5) Ako je u mišljenju i prijedlogu utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati još i:

a. ocjenu vijeća o stepenu neusklađenosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem;

b. stajalište vijeća o načinima na koje se moglo izbjeći neusklađenost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti tome da do takvih povreda kodeksa u budućnosti ne dolazi.

(6) Ako mišljenje i prijedlog nisu dani jednoglasno, članovi vijeća koji su imali različito stajalište od većine, ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja i prijedloge priložiti uz mišljenje i prijedlog vijeća.

(7) Usvojeno mišljenje i prijedlog proslijeđuje se Skupštini Akademije na daljnje postupanje. Skupština Akademije donosi konačan sud na osnovu mišljenja i prijedloga etičkog vijeća. Generalni sekretar Akademije sprovodi donešene mjere Skupštine Akademije (u skladu s čl. 28. st. 5.) ili ukoliko se ustanovi da nema osnova za primjenu elemenata Etičkog kodeksa, postupak će se obustaviti i o tome obavijestiti Predsjedništvo Akademije, a Predsjedništvo podnositelja zahtjeva.

(7) Iznimno, ako vijeće zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti svoje mišljenje i prijedlog, da nije nadležno za davanje mišljenja i prijedloga ili ako iz bilo kojeg drugog obrazloženog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje i prijedlog, predsjednik vijeća o tome je dužan u roku iz st. 3. obavijestiti Predsjedništvo Akademije, a Predsjedništvo podnositelja zahtjeva, sa detaljno navedenim razlozima za nedonošenje mišljenja i prijedloga.

Javnost rada

Član 30.

(1) Sjednice Etičkog vijeća su javne. Radi zaštite prava na privatnost ili drugih važnih razloga Etičko vijeće može isključiti javnost sa sjednice, u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

(2) Mišljenja i prijedlozi Etičkog vijeća su javni. Etičko vijeće određuje način i mjesto njihova sistematskog objavljivanja. Radi zaštite prava na privatnost, pri objavljivanju mišljenje se može skratiti ili se iz njega mogu ukloniti lični podaci o osobama koje se u njemu spominju.

VI. Prijelazne i završne odredbe

Osnivanje Etičkog vijeća

Član 31.

(1) Etičko vijeće imenovat će se u roku tri mjeseca od stupanja na snagu Etičkoga kodeksa.

(2) Do imenovanja Etičkog vijeća, poslove etičkog vijeća obavljat će *ad hoc* tijelo koje čini generalni sekretar sa tri potpredsjenika Akademije.

Stupanje na snagu

Član 32.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom njegovog donošenja na sjednici Skupštine BANU 22. 03. 2022. godine.

Mehmed A. AKŠAMIJA
Predsjednik BANU-a